

20. Nizozemí po 2. světové válce. Willem Sandberg, Friedrich Vordemberge-Gildewart, Otto Treumann, Pieter Brattinga, Wim Crouwel a Total Design.

Willem Sandberg

- Mezinárodně nejvlivnější nizozemský designér poválečného desetiletí
- Byl samouk
- Pracoval v Haagu pro PTT a v Amsterdamu pro městská muzea
- Za okupace se museli tiskaři podílet na ilegálním tisku – Sandberg se skrýval, vytvořil první z 19 tzv. **Experimenta typographica** - ručně psané brožury s kolážemi, jež byly grafickým vyjádřením krátkých rovnic - díky kontrastům v písmu a rozmístění řádků a mezer byly zdůrazněny určité části krátkých textů
- **V oblibě mel „oka” - uzavřené plochy uvnitř písmen**
- Navrhoval brožury pro **Stedelijk Muzeum v Amsterdamu**
- Působil jako kurátor moderního umění
- Plakátové písmo využíval i na obálkách katalogů, pro něž vybíral ty nejhrubší lepenky a balící papíry - **jemná práce s kostrbatým písmem**
- „hřejivý tisk” - hrubost v konturách a povrchu potrhané formy
- **Využíval smysl slov**, větnou strukturu pro stanovení grafické úpravy, takže řádek končil tam, kde se měnil význam
- **Obrázky a některá písmena byla tisknuta z kusů potrhaného papíru**
- **Vytvořil přehled vývoje znaků a komunikace** – obsahoval obrázky z vytrhaného papíru, ukázky malířských stylů různých umělců a jejich rukopisů s fotografiemi cedulí na ulicích
- Používal **neformálnost a improvizaci**
- **Tučné bezpatkové grotesky**, pro nadpisy se silnými patkami tzv. **Egyptienky**

Experimenta typographica

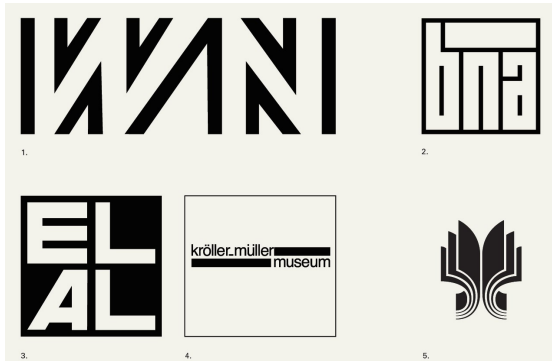
Friedrich Vordemberge-Gildewart

- Štítky na obaly potravinových náhražek za války
- Knihy poezie
- Vzpomínková kniha tiskaři Fransi Duwaerovi (tajně tiskl knihy) - využil zde **autotypii** (fotoreprodukční technika, rozklad polotónové předlohy rastrem na puntíky) techniku, kterou na **počátku 50.let dále rozvíjí v návrzích pro časopis Forum**
- **Návrhy pro obchodní domy** - nekompromisní abstrakce v podobě geometrických oken

Otto Treumann

- **Fotografické známky černě ohraničené k příležitosti oslavy dvacátého výročí svobody**
- **Rayon Revue - firemní časopis**
- **Symbol pro izraelské aerolinky El Al – ve spolupráci s Georgem Himem**

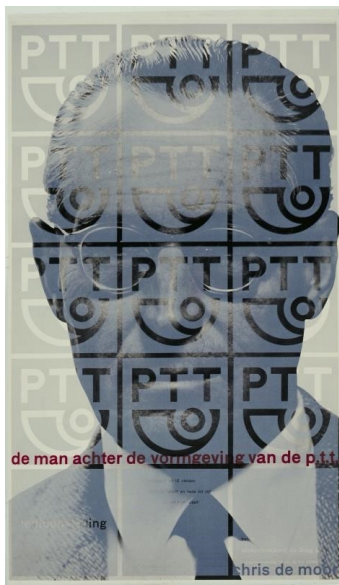
- Byl zvláště důležitý pro návrhy Joods Historisch Museum a židovské komunity.

- Treumann vytvořil návrhy pro muzeum Stedelijk, nadaci Anny Frankové a Gasunie.

Pieter Brattinga

- **Čtvercové tisky**, které redigoval a navrhoval - čtvercové brožury vždy na téma související s designem. Byly dostupné jako součást výstav
- **Čtverec byl také motivem doprovodných plakátů**, jež byly založeny na mřížce složené z pěti čtverců na výšku a tří na šířku

- Brattinga navrhl známky pro nizozemskou PTT v letech 1969, 1971, 1973, 1980 a 1981.
- Navrhl loga, obálky knih, výstavy, plakáty a katalogy k výstavám v **Muzeu Kröller-Müller**.
- **Wim Crouwel a Total Design**
- **Efektivně využíval mřížku**
- Jeho plakáty vypadaly jako by je navrhl stroj
- Vytvořil vlastní abecedu podle mřížky - **New Alphabet** - vytvořil písmo tak, aby se v budoucnu dalo digitalizovat a nebylo zkruslené

new Alphabet

JJ Bb Cc Dd Ee Ff Gg
Hh Ll Nn Et Cl nn
nn oo pp qq rr ss Ft
Uu Vv Ww Xx Yy Zz
r k z l s u v h n o

Total Design

- Založil ji Crouwel ještě se čtyřmi umělci
- Byli „totální“ v tom smyslu, že se věnovali i trojrozměrnému designu a tato výhoda se zúročila při jejich první korporátní zakázce ropné společnosti **PAM**, včetně designu čerpacích stanic

- **Navigační systém pro amsterdamské letiště Schiphol** - použití bezpatkového písma a šipky ve stejném stylu se staly vzorem pro metra v Miláně, NY a Tokiu a pro směrové tabule veřejné dopravy v mnoha částech města
- Společnost se rozrůstala do velké organizace
- Katalogy pro muzeum Stedelijk byly připravované s využitím standartní mřížky a jediného typu písma

